

NÁVOD : PŘEDNES REFERÁTU

Referát, který přednášíte na semináři, musí mít jinou formu než psaná esej

Posluchač se nemůže jako čtenář vracet ke složitě formulovaným myšlenkám a tomu je třeba přizpůsobit formu i způsob přednesu, třebaže příprava a struktura referátu je obdobná jako u psaní eseje. Referát by měl být pro posluchače přijatelný a srozumitelný – proto ho nečtěte – mějte připravené podrobné poznámky a mluvte spatra. Pečlivě si připravte obrazový doprovod, mějte na paměti, že musí korespondovat s tím, co říkáte.

U referátu byste měli dbát zejména na tyto zásady:

- Mluvte zřetelně a pomalu.
- Referát připravujte podle zadání, nepřidávejte zbytečně to, co v zadání není (např. v referátu o výtvarném díle vynechte oblíbený životopis autora a věnujte se jen relevantním souvislostem). Dodržujte časový limit.
- Na začátku referátu představte své téma, případně sdělte posluchačům strukturu referátu, jak budete postupovat. Je také žádoucí za každou dílčí pasáží stručně zrekapitulovat její obsah, totéž učinit na konec, před závěrečným shrnutím.
- Seznamte posluchače s tím, kdo se daným tématem zabýval, co je jeho hlavní přínos. Uvádějte i protikladné interpretace, zaujměte stanovisko.
- Pokud je tématem referátu interpretace výtvarného díla, soustředte na ni svou pozornost, ukazujte na souvislosti, používejte komparace; výsledkem by mělo být vaše vlastní hodnotící stanovisko podpořené odbornými argumenty. **Pozor!** Komparace není promítání libovolně nalezených podobných obrázků, nýbrž cílené vyhledávání výtvarných řešení s totožným (nebo i opačným) vyzněním.
- Referujete-li o textu, článku aj., je třeba ho číst nejméně dvakrát – nejprve abyste získali základní informaci, pak už cíleně se zaměřením na to, o čem budete mluvit. Nereprodukuje obsah odstavce po odstavci, vybírejte podstatné myšlenky, ty analyzujte a interpretujte. Hlavní je postihnout smysl, nikoliv text převyprávět.
- I referát by měl mít svůj závěr – zhodnocení, vlastní názor vycházející ze shromážděných údajů a zjištění.
- Pokud zařadíte do referátu citaci, uveďte autora, knihu. Nepřebírejte formulace z cizích psaných textů – jednak je to proti akademickým zásadám a navíc to v mluveném projevu vždy působí jako fráze. Vyjadřujte se vlastními slovy.

- Máte-li v referátu cizí jména nebo názvy, zkontrolujte si jejich správnou výslovnost (na internetu najdete pravidla výslovnosti u hlavních jazyků, někde např. u holandštiny je doplněna i o zvukovou podobu). Názvy používejte české nebo v originále.
- Na závěr uveďte literaturu, z níž jste čerpali.
- Pokuste se nabídnout posluchačům otázky k diskusi, očekávejte dotazy z publika.

Úkoly posluchačů:

- Zapisujte si poznámky; budete tázáni na obsah referátu, jeho hodnocení.
- Pokud něčemu nerozumíte, poznamenejte si otázku a po skončení referátu se ptejte.
- Účastněte se diskuse nad otázkami vyplývajícími z předneseného referátu.